

Zásady pro veterinární činnost v průběhu záplav

1. Základní ustanovení :

Činnost KVS

Údaje o činnosti jednotlivých KVS, ztrátách hospodářských a volně žijících zvířat dle druhů a kategorií, zatopených chovech, obcích, evakuovaných chovech, požadavcích na léčbu, nutnou porážku, utracení, laboratorní vyšetření, DDD činnost a asanaci, náhradní krmiva, vodu je nutno podávat **za každý den a to do 9⁰⁰ hod. následujícího dne do agendy EVIDENCE UDÁLOSTÍ** , typ události POVODNĚ včetně negativních hlášení.

Údaje o konfiskovaných krmivech, potravinách živ. původu udávat v tunách, u ryb v kg (viz příloha D.5.1 PP).

Neprodlené hlášení mimo výše uvedenou hodinu:

- o vyhlášení 3. stupni povodňové aktivity (od této doby nastává povinnost pravidelně hlásit aktuální informace o situaci, vždy **do 9.00 h.** na KC Brno)
- o významných aktuálních změnách (např. svolání krizových štábů, účast ÚVL na nich, zápisy, požadavky, tabulky ztrát apod.)

Všechny výše uvedené informace i další pravidelná hlášení včetně vydaných dokumentů musí být vkládána okamžitě do agendy „Evidence události“ na Portále SVS (adresa <https://portal.svscr.cz/>).

Součástí pohotovostního plánu na Portále SVS bude agenda „Evidence pohotovostních služeb“ , kde budou pravidelně aktualizována jména a kontakt na ÚVL jednotlivých krajských veterinárních správ, kteří budou v době volných dnů (státní svátky, sobota, neděle, období dovolených apod.) dosažitelní. Požadované informace jsou:

- Příslušnost (kraj, ustředí,..)
- Jméno a Příjmení
- Email
- Telefon1 (služební mobil)
- Telefon2 (soukromý mobil)
- Datum pohotovosti od
- Datum pohotovosti do
- Poznámka

Činnost Oddělení pro řešení krizových situací

- sběr a zpracování informací získaných z KVS
- zasílání zprávy o aktuální situaci ÚŘ, řediteli odboru ochrany zdraví a pohody zvířat denně do 10.00 hod.,
- evidence požadavků od KVS a zajištění jejich vyřízení
- v případě potřeby vytváření vyhodnocovacích zpráv a jiné požadované dokumentace

2. Stupně povodňové aktivity

Aktuální informace lze najít na stránkách Českého hydrometeorologického institutu:

http://hydro.chmi.cz/hpps/hpps_main.php

Podle § 70 odst. 1,2,3 a 4 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách se vyjadřuje povodňová situace těmito 3 stupni povodňové aktivity:

- a) první stupeň (stav bdělosti) nastává při nebezpečí přirozené povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí; vyžaduje věnovat zvýšenou pozornost vodnímu toku nebo jinému zdroji povodňového nebezpečí, zahajuje činnost hlášená a hlídková služba; na vodohospodářských dílech nastává tento stav při dosažení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností z hlediska bezpečnosti díla nebo při zjištění mimořádných okolností, jež by mohly vést ke vzniku nebezpečí zvláštní povodně,
- b) druhý stupeň (stav pohotovosti) se vyhláší v případě, že nebezpečí přirozené povodně přeroste v povodeň a dochází k zaplavování území mimo koryto; vyhláší se také při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodohospodářském díle z hlediska jeho bezpečnosti; aktivizují se povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce, provádějí se opatření ke zmírnění průběhu povodně podle povodňového plánu,
- c) třetí stupeň (stav ohrožení) se vyhláší při nebezpečí vzniku větších škod, ohrožení životů a majetku v zátopovém území; vyhláší se také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodohospodářském díle z hlediska jeho bezpečnosti současně se zahájením nouzových opatření; provádějí se zabezpečovací a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace.

3. Zapojení orgánů veterinární správy

se provádí na základě plánované pomoci na vyžádání prostřednictvím OPIS IZS (§ 21 zák. č. 239/2000 Sb., o IZS, v platném znění).

Činnost KVS se bude zaměřovat zejména na:

- **pracovní pohotovost zaměstnanců**
- účast zástupce KVS v krajské havarijní nebo povodňové komisi (příslušném krizovém štábu)
- vytypování ohrožených chovů záplavami – zabezpečení, případně evakuace zvířat, krmení, napájení,
- pomoc při zabezpečení evakuace hospodářských zvířat, náhradní stanoviště, krmiva, voda s ohledem na nálezovou situaci,
- projednání v krizových štábech lokalit určených jako zahraboviště pro živočišné produkty – potraviny a suroviny živočišného původu, sledování svozu a nakládání s těmito produkty,
- sledování možného ohrožení chovů a závodů na zpracování potravin a surovin ŽP,
- zjišťování znečištění vody pro napájení hospodářských zvířat a zdravotní nezávadnosti krmiv,
- sledování zabezpečení náhradního zdroje dojení v případech výpadků zdrojů el. energie,
- sledování zdravotní nezávadnosti pitné vody a prostředí v dozorovaných potravinářských závodech a v dozorovaných prodejnách a prodejních úsecích masa a masných výrobků velkoobchodu. Odběry pitné vody budou řešeny ve spolupráci s hygienickou službou,
- kontakt s soukromými veterinárními lékaři – zdravotní stav zvířat,
- kontrola zdravotního stavu zvířat,
- třídění postižených zvířat a rozhodnutí o léčbě, případně nutné porážce nebo utracení,
- koordinace odvozu uhynulých zvířat, potravin a surovin ŽP,
- sledování svozu mléka se zatopených oblastí,
- koordinace DDD činnosti,
- kontrola asanace prostředí potravinářských prodejen a prodejních úseků potravin živočišného původu a krmiv, výroben krmiv a chovatelských zařízení,
- osvědčování způsobilosti potravinářských provozů k obnovení provozů,

- sledování zdravotní a nakažové situace volně žijící zvěře (předpoklad větší migrace),
- sledování a evidence úhynů hospodářských a volně žijících zvířat po opadnutí vody v zatopených oblastech,
- monitorování škod na hospodářských zvířatech včetně ryb a včel v zatopených oblastech ve spolupráci se zemědělskými agenturami MZe ČR.

Evakuace hospodářských zvířat:

- provádí se podle evakuačního plánu do vytipované lokality
- nejprve se přemísťují cenná chovná zvířata, pak další stejné kategorie
- nutná znalost nakažové situace, příp. nutnost vakcinace
- u dojnic zabezpečení náhradního dojení
- zabezpečení zdrojů krmiv a vody
- po přemístění zvířatům ostříkat nohy, omýt vemeno, osušit

Některé zásady pro postup pracovníků veterinárních správ v oblastech postižených záplavou:

a) voda

- vyšetřování vody v prvovýrobě i ve zpracovatelských závodech provádět ve spolupráci s hygienickou službou
- vyšetření zaměřit mimo jiné na možnost výskytu toxických látek (HCH, PCB, dusičnany, dusitany, ropné deriváty,...). Možnost vyšetření ropných derivátů v SVÚ Jihlava s denní kapacitou 10 vzorků. Výsledek obdrží zasílatel do 2 dnů
- podle závažnosti výsledků a znalosti místní situace stanovit interval vyšetřování
- při nevyhovujícím výsledku vyšetření vody a v případě možnosti využít úpravy vody provozovatelem (pasterace aj.)
- při nebezpečí ohrožení zdravotní nezávadnosti potravin a surovin živočišného původu a zdraví lidí zastavit činnost provozů

b) mléko

- ve spolupráci s soukromým veterinárním lékařem a chovatelem zajistit třídění suroviny, pro zpracovatelské kapacity nebo pro přímou spotřebu po upozornění na nutnost tepelného ošetření
- v případě možnosti zpracování suroviny (návaznost prvovýrobce - zpracovatel) stanovit podmínky za kterých lze mléko zpracovávat

c) maso

- v případě zvýšeného výskytu NP využít stávajících porážkových kapacit za předpokladu časového oddělení porážek
- při přemísťování zvířat k nutným porážkám a přesunech potravin a surovin živočišného původu v okresech zahrnutých do regionalizace vzhledem ke KMP, dodržovat vydaná mimořádná opatření
- surovinu a potraviny z postižených mrazírenských kapacit sledovat se zaměřením na stupeň rozmrazení a zajistit její další využití včetně možného přesunu do nepostižených oblastí.

Využití pohotovostních středisek pro likvidaci nálezů:

V případě indikovaného požadavku mohou být do postižené oblasti nasazena pohotovostní střediska pro likvidaci nálezů (KVS pro Jihomoravský kraj, KVS pro Královéhradecký kraj).

Opatření ke kontrole nákaz:

Vzhledem k záplavám v dané oblasti se dá předpokládat větší migrace zvířat, proto je třeba realizovat zvýšený stupeň veterinární kontroly a účinnou protinákazovou ochranu hospodářství. U uhynulých zvířat provádět nákazová vyšetření na antrax a jiné zoonózy.

3. Koordinace asanační činnosti:

Koordinací činnosti zpracovatelských závodů VŽP schválených podle Nařízení Komise 1774/2002, svozů a celkové DDD činnosti v postiženém území jsou pověřeny KVS, na jejímž území došlo k mimořádné situaci (krizovému stavu) charakteru povodně ve spolupráci s KVS, na jejíchž území se nachází AP, které provádí na postiženém území svoz.

Sběr, svoz a zpracování vedlejších živočišných produktů – záplavami znehodnocených potravin a uhynulých zvířat je zabezpečován asanačními podniky. V případě vzniklých problémů se svozem způsobených neprůjezdností určitých oblastí je třeba operativně řešit např. změnou svozových linek.

Dezinfekční prostředky:

SVS ČR obhospodařuje pohotovostní zásobu Chloraminu v závodu BOCHEMIA - Bohumín. K jejímu uvolnění je třeba souhlasu SVS ČR a vyzvednout je ho možné proti úhradě. Rovněž byla vytvořena pohotovostní zásoba desinfekčního prostředku Virkon S v množství 1 t, který je uložen u distributora, firma Sevaron s.r.o. v Brně. Kontakty - viz příl. C.9.9. pohotovostního plánu. Požadavky na odběr desinfekčních prostředků z těchto pohotovostních zásob předkládány SVS ČR.

Spojení:

MVDr. Milan Malena, ústřední ředitel, člen MKŠ Mze
tel.: 227010142
227010143
fax: 227010191
mobil: 602790989

Odbor ochrany zdraví a pohody zvířat
Oddělení pro řešení krizových situací SVS ČR, Brno
tel.: 541210178
fax: 541241426
mobil: 602419329

MVDr. Jan Váňa
ředitel odboru veterinární hygieny, ochrany veřejného zdraví a ekologie
tel: 227010160
mobil: 725787549

5. Soukromí veterinární lékaři

jsou povinni na základě požadavku velitele zásahu nebo starosty obce nebo požadavku OPIS IZS poskytnout osobní nebo věcnou pomoc (§ 23 zák. č. 239/2000, o IZS v platném znění), např.:

- kontrolu zdravotního stavu v chovech hospodářských zvířat
- poradenskou činnost při výživě, napájení a ošetřování zvířat
- poradenskou činnost při provádění očisty a dezinfekce stájí a ostatních provozů prvovýroby
- ve spolupráci s chovatelem třídění hospodářských zvířat a způsoby jejich dalšího využití (utracení, nutná porážka, léčba, prvovýroba mléka)
- informace KVS o situaci